

UZASADNIENIE

Ochrona i opieka nad zabytkami jest jednym z zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (art. 7 ust. 1 pkt 9; tj. Dz. U. 2016 poz. 446 ze zmianami). Ochrona i opieka nad zabytkami, a szerszym zakresie ochrona dziedzictwa kulturowego, jest jedną ze zbiorowych potrzeb mieszkańców. Realizując to zadanie Rada Miasta Rybnika ustaliła w drodze uchwały z dnia 23 lutego 2011 r. zasady udzielania dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, a nie stanowiących własności gminy. Przepisy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w art. 81 ust. 1 dają organowi stanowiącemu gminy możliwość przyznawania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy poszczególnych zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale.

Wnioskowana przez Parafię Ewangelicko-Augsburską w Rybniku dotacja konserwatorska zostanie przeznaczona na wykonanie zabezpieczenia, zachowania i utrwalenia ścian fundamentowych kościoła w formie izolacji przeciwwilgociowej wraz z drenażem oraz odtworzenie przynależności zabytku, tu: ogrodzenia od ulicy Miejskiej. Kościół ewangelicki w Rybniku został wpisany do rejestru zabytków nieruchomych Województwa Śląskiego dnia 13 sierpnia 2004 r. (nr rej.: A/119/04). Historia budowy świątyni dla wiernych wyznania ewangelickiego w Rybniku sięga końca XVIII wieku, kiedy to Rybnik stał się miastem królewskim, a władca pruski Fryderyk II Wielki podjął decyzję o przebudowie zamku rybnickiego na hotel dla inwalidów wojennych, wśród których większość stanowili ewangelicy. Nadworny architekt króla pruskiego Fryderyk Ilgner przebudował dawną sieciarnię zamkową na kościół. Obecny kształt świątyni z wieżą od strony fasady i przylegającym do budynku od strony ulic ogrodzeniem pochodzi z trzeciej ćwierci XIX wieku, przy czym korpus nawowy jest starszy. Skromna bryła kryje bardzo interesujące wnętrze w stylu klasycystycznym. Poziom posadzki w nawie kościoła jest znacznie poniżej poziomu otoczenia, stąd zagrożeniem stanu zachowania substancji zabytkowej budowli jest ciągle zamakanie ścian fundamentowych oraz dolnych części ścian osłonowych, zagłębionych w gruncie. Wykonanie prac izolacyjnych oraz odprowadzenie wód opadowych od ścian za pomocą drenażu od strony zachodniej kościoła, tj. terenu dawnego cmentarza, pozwoli na zabezpieczenie ich przed wchłanianiem i zatrzymywaniem wilgoci, która wpływa destrukcyjnie na substancję budowlaną i powoduje osłabienie całej budowli, co w konsekwencji może doprowadzić do utraty cennego obiektu historii miasta, który jest świadectwem wielowiekowej obecności ewangelików w Rybniku. Ochrona i dbałość o zachowanie autentycznych walorów tego ważnego elementu wielokulturowego dziedzictwa miasta odgrywa istotną rolę w promocji miasta.

Wykonanie prac zabezpieczających przed wilgocią oraz rekonstrukcji sypiącego się ogrodzenia murowanego z kutymi przęsłami, przynależnego do kościoła i jego otoczenia, jest konieczne, aby uratować ten zabytkowy obiekt przed zniszczeniem i poprawić jego estetyczny wizerunek, zwłaszcza od strony ulicy Miejskiej, stąd konieczność podjęcia uchwały przyznającej Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Rybniku dotacji konserwatorskiej w wysokości 140 000 zł, zgodnie z zasadami udzielania dotacji celowej na prace przy zabytkach, nie stanowiących własności gminy.